

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

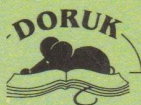
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

METİN ALTIOK
GEZGİN

şir

2. BASKI

Metin Altıok

GEZGİN

DORUK YAYINLARI: 1
Şiir Dizisi: 1

●
GEZGİN
1. Baskı

Dost Yayınları, 1976

2. Baskı
Doruk Yayınları, Eylül 1991

●
Yayına hazırlayan:
Abdullah Nefes

●
Kapak:
Asaf Koçak

●
Yazışma adresi:
Doruk Yayınları
Konur Sokak 7/2 Kızılay/ANKARA
Tel: 117 67 50 Fax: 117 58 86

●
Dizgi : Atölye Seven
Baskı: Mas Matbaacılık Tel: 335 70 71

ISBN 975 - 553 - 010 - X

Metin Altok
GEZGİN

ÖNDEYİŞ

Yeni bir ülke yoktur,
Diyor o ünlü şair;
Ne de yeni denizler.
Nereye gitsen bu kent,
Seni peşinden izler.
Ama gitmektir benim
Yenilmezliğim dünyada.
Ve ben durmaz giderim,
Bu can tende durdukça.

I. BİR GEZGİNİN ŞİİRLERİ

*Yüzünde gezginci bir adam hali;
Sazı ve heybesiyle,
Küçük bir garaj kahvesinin önünde
Bekleyen biri gibi.
Ay dokunmuş omuzuna bir akşam vakti.
O günden beri bakışlarında,
Bir otobüs penceresinin hızla geçişi.*

YOL

Benim için bir rüzgâr
-Artık burdan getmeli-
Geçirmiş üzgün ipliğini
Acının iğnesinden,
İşlemiş göğsüne
İsminin baş harflerini.
Benim için bir rüzgâr
-Artık burdan gitmeli-

Üförmüş yollarını tozların
Geçerek yüzüğünün içinden.
Koparmış saçlarımdan
Üç beyaz teli.
Senin için bir rüzgâr
-Artık burdan gitmeli-

AMAÇSIZ BİR GEZGİN

Çıplak bir at, uzak, dizginsiz.
O kuytu ve sıcak ev uzak;
Uzak göğüme, denizlerime.
Haydut bir gecedir bağlayan ellerimden,
Beni bu atın yelelerine.

Bir yenilginin geniş, barbar göğünde
Başımı usulca önüme eğdiğim,
Atımı ürküten her şeydin.
Ne iyiydin;
Kemikli sırtıma paltom gibiydin.

Böyle garip bencileyin,
Böyle yayan yapıldak,
Yani amaçsız bir gezgin.
Geldiğim şu dağlar boyuydu,
Yüzünüz kadar ırak gittiğim.

ÇATLAK

Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere;
Daha iyi anlaşılır bir gurbetçinin
Neden her zaman bir kedi vardır gözlerinde.
Ve neden kendisinden büyüktür elleri,
Bir güvercin gezinir gölgesinde.

Yüzünün kavruk engebesinde,
Bir çatlak durmadan ilerler
Kırk çizgileriyle.
Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere.

MUSKA

Üstümde bu ütüsüz gökyüzü,
Altımdaki tarazlanmış yol benim
Hep yanımdaydı zaten,
Kendimi bildim bileli.
Zaman zaman katlayıp bazen açardım,
Cebimde taşıdığım bir mendil gibi.

Yani bilirdim bir kamyon şoförünün
Göğsündeki motor sesini,
Uykuda bile dinlediğini.
Yüzünde hasret belirtileri bulunan biri,
Koynunda taşırdı bir aşk hikâyesini
Kabuk bağlamış muska gibi.

Ama yine de yaralıyor beni,
Yüzümün gölgesinde kırılan bu dal sesi;
Ürkütüyor bir şiirin içinden,
Göçebe kuş sürülerini
Ve ben böğrümde bir avlu serinliği,
Sessizce dinliyorum akıp giden geceyi.

YÜZÜN

Eskimiş bir konsolun
Çatlak aynasında durmadan,
Bir buluttur mehtabı inatla kovalayan.
Bir hüznü yansıtan alnının ortasında,
Yüzün müdür acaba yolumu dolaştıran?
Acının bu solgun haritasında,
Kendime yeni duraklar bulduğum.
Ulaştığım ıssız dağ doruklarında
Yüzün müdür hep sorular sorduğum,
Bakışının titrek aydınlığında?

Aslında ne bulunur bir gezginin yanında
Kendi yüzünden başka,
Hüzünle bileyen direncini.
Bir suyun ürpermiş aynasında
Aplansız gözgöze geldiğim.
Ayakları ayaklarıma bitişik
Kımıltısız bir gövdeyle rüzgârın sildiği.
Bir bulup bir kaybettiğim
Yani bir gezginin hep gittiği,
Senin yüzün benim yüzüm değil mi?

ACI

Acı gittiğini geri dönen yavaş at,
Gizli ve tekinsiz öksesi yaşamının.
Umulmadık sevinçleri tattıran bize,
Renklendiren bir kuşun kanadını.
Ve gece söküp gündüz örerek,
Var gibi gösteren hiç olmayanı.

Gelirler t yden ad mlar yla
Ve a k ve mut ve ba kaları.
Duyulur i ten i e de i mez acı,
Komaz ansımaya yanıltıcı yanlarını.
Ve bizim o insancıl yaramız,
A ılır bir g l n yapraklarını.
Y re imizin kanayan gergefinde,
Delerek acının gerilmi  kuma ını.

II. SUSKUN VE GİZEMLİ

*Simgesi gibi onulmaz yalnızlığın
Alnını kırıştıran ve solduran benzini,
Uzak bir şakıydı göğüne akşamın
Hüzünle dağılan mürekkebi
Pas renkli bulutların.
Uzak bir şarkıydı ince ve yalın,
Yanağındaki derin yara izini
Gümüşleyen yavaşça eksik bir ayın.*

GÖZ

Şu bizim dışa dönük gözümüz,
Bir daldan bir orman çıkaran
Usumuza her zaman.
Şu bizim bulup seçen gözümüz,
Bir kuşu yüzlerce yapan.
Bir kanatla göğünü durmadan kımıldatan,
Bak çapak tutmuş sevgiyi çoğaltmaktan.

Şu bizim çok arayan gözümüz,
Baktığına karıştıran kendini.
Aldatılan, yadsınan, başımıza vurulan.
Bir yas çıkarır ortaya yaşamasından;
Suskun ve gizemli,
Küflü bir kitap gibi yazısı okunamayan.

SONBAHAR

Sonbahar –ki acının değişmez dipnotudur–
Sesinin solgun göğünde,
Küçük bir yıldızla bir harfi tutuşturur.
Savrulur her yana kavruk kelimelerle,
Yüreğini acıyla buruşturur.
Bakişının pasıyla zırhlanan dünya,
Binlerce pıtrak yapıştırır yüzünün kumaşına.
Sonbahar –ki doyumsuz bir aşkın sonudur–

YALNIZLIĞIN BUZDAN AYI

Islanmış taşlığında suskun bir bekleyişin
Yutar yalnızlığın buzdan ayını,
Akşamsefaları içinde karanlık gözlerin.
Döker çiçeğini sararan rengiyle,
Yaralı bir aşkla seğiren derin.
Ve aklın seni sürgüne gönderir
Yüzüne iğreti gelen isminle,
En yalnız köşesine donmuş yüreğinin.

MEKİK

Şimdi aşk kaçmış bir ilmektir gövdenin örgüsünde,
Uykusuz bir gecenin çitlerine takılan.
Sökülür durmadan uzayan ipliğiyle,
Sarılır mekiğine sabahın
Ürkek bir güvercin halinde.
Ve sen eksildikçe o güvercin tamlanır,
Kanatlanır böylece köpüren özlemiyle.
Uçar gider geçmiş bir günün ardından,
Bir tüy kalır geriye senin bittiğin yerde.

KAR

Yüzüne vurur gölgesi gördüğün düşün,
Ölüme benzer soğuk bir uykuda.
Artık kardır savrulan bütün uzak yollarda,
Uykuyla uyanıklık arasında.
Kardır çiğnenmiş kuş ayaklarıyla,
Yastık kılıfının ucunda bu bembeyaz dantelâ.

SONRA GİT

Bunları yap, sakın unütma;
Mum yak bir aşkın sıcak anısına,
Suyla hesaplaş, rüzgâra sür yüzünü,
Cesedini bul bir yokluğun kıyısında.
Bunları yap, sakın unutma.

Yasını tut, günlerce ağla.
Mandalı düşmüş bir kapak
Göğsünün kuşsuz kafesinde,
Tak tak vururken sızlayan boşluğuna,
Yasını tut, günlerce ağla.

Sonra git yeni bir aşkı bulmaya,
Bir yağmur sonrasının
Duru aydınlığında,
Yıkanmış avlun, dinmiş uğultunla.
Sonra git yeni bir aşkı bulmaya.

III. KENDİ GÖĞÜNÜ ARAMAK

.

- *Söyle bana ey yolcu, nedir senin gittiğin?*
- *Yola düşkün azgın bir at gibidir yanımda eksikliğim.*
- *Söyle bana ey yolcu, senin yurdun neresi?*
- *El kadar beyazlığı bir sigara paketinin,
sabaha kadar sıkıntıyla çizdiğim.*

GÖLGE

Örümcek ağlarına takılan bir fısıltıyla,
Rüzgâr sorar ağaçlara usulca;
– Kimdir bekleyen bu karanlıkta,
Usanmadan tek başına?
Ağaçlar sallanır solgun bir ayın altında,
Ürpermiş yapraklarıyla;
– Bir gezginin gölgesidir bekleyen,
Bu karanlıkta gövdesini tek başına.

BÖYLE SÖYLÜYOR BİR GEZGİN

Böyle söylüyor bir gezgin o düğümlü sesiyle,
Atarken çentiğini sözün yaşlı kütüğüne.
Geçiriyor boynu bükük rengiyle,
Bir gelinciğin hüznünü okunmaz künyesine.
Böyle söylüyor bir gezgin o düğümlü sesiyle;
Her şey biraz acıdır bilinen eksiğiyle...

SAVRULAN

Görüyorsun bir acıyı gidiyoruz seninle,
Örselenmiş söz yığınları bırakarak
Kırık tekerlekler gibi ardımızda.
Ve üstümüzde döneniyor çaylak sürüsü,
Doyabilmek için yaralı bir aşkla.

Konup göçüyoruz böylece acıyla birlikte.
Bir imgeye dönüşen rüzgârın önünde
Savrulan ve toza boğulan,
Soluk ve üzgün bir mendilin peşinde
Üstünde bir kaç damla gözyaşı olan,
Koşuyoruz her şeyin silindiği bir yere.

TESBİH

Dizilmiş gecenin uđuldayan derinliđine,
İmamesidir dağlar bir gurbet tesbihinin.
Kendini gizlice silen bir yolun dönemecinde,
Başparmağımı üzerinden acıyla geçirdiğim.
Arasında ıssız ve karanlık köylerin
Gözüm kapalı adım gibi bildiğim.
İmamesidir dağlar bir gurbet tesbihinin,
Elimden kimbilir kaç kez geçirdiđim.

ÇAKILTAŞLARI

Duru bir suyun dibindeki renkli çakıltaşları
Nasıl taşarlarsa oynak renklerle biçimlerinden,
Esneterек cansız ve katı sınırlarını;
Tıpkı o çakıllar gibi taşıyor benim de sesim,
Dilimdeki sözcükleri kalıplarından dışarı.
Acıyla, hüznle ve umutsuzlukla
Çoğaltarak günbegün bilinmedik bir aşkı.

sis

Özenle boyadım ipliğini sevginin,
Gidip de bulamamanın incinmiş rengine.
Sisi gümüş bir rüzgârla tepelerden eğirdim,
Dokudum yalnızlığın bu serin kumaşını,
Sesime ayrılıklardan bir gömlek diktim.
Ölümü tastamam ezberledim de geldim,
Dilimde bu buruk türkü tadıyla
Bilmem ki burdan nereye giderim.

Sonunda kendime bir top yangın edindim,
Soluğumla besledim dudağımın ucunda.
Ömrümün külüydü savrulan hep ardımda,
Örterek yavaş yavaş bıraktığım izleri
Yanmış bir günün sürüklenen kanatlarıyla.
Koştum, durmadan koştum o küçük yangınımla,
Adımın çaresiz kıyılarında kendi göğümü bulmaya.

BİR HÜZNÜN DOKUSU

Farkına bile varılmaz öyle usul ki,
Bir ses biriktirir gizlice kulağında
Yitik bir siren gibi duyulan içten içe.
Rüzgâr kımıldarken dalların arasında
Değiştirir senin de sesini,
Bir akşam vakti iniltili ağaçlarla.

Tüylenir sıcaklığı hüzünle nefesinin,
Bir kuş olur hohlasan avuçlarında.
Öyle uslu ki farkına bile varılmaz,
Kurur yuvasını o üzgün ağaçlarda.
Rüzgâr, ağaç ve insan, birde kuş vardır artık,
Bu hüznün karmaşık dokusunda.

ZAMAN

Ömür boyu tarayıp ördüğüm şu zamanı,
Benden sonra başıboş ortalıkta bırakma.
Ki sessizce büyürken depreşik yalnızlığı,
Sallansın kurdelesini hiç olmazsa başında.

Onu seneler ewel bir kentin cangılında,
Olmakla olmamak arasında buldumdu ben.
Yüreğimde düğüm düğüm bir tıkHz aşkla,
Sokaklarda kararsız boğuntuyla gezerken.

Tanıdım bakar bakmaz incecik annesinden
Ve bir kız çocuğu olarak geçirince içimden;
Duruldu bulanığım gözüm gönlüm ışıdı.

O günden bugüne işte o kız çocuk zaman,
Sağdı ömrümü güler yüzle durmadan.
Beni benden koparıp yarınıma gül taşıdı.

SONDEYİŞ

*Kendine yük haline gelince,
Koru kendini asıl kendinden.
Kekik bile kendince kokarken;
Bir tortu kalmıştır geriye,
Ben bildiğin o senden.
Sen de saygılı ol kendine,
Çık yola bir sabah erkenden.
Ya hiç bir yerde görünme,
Ya da geç aynı anda üç yerden.*

BU KİTAP İÇİN YAZILANLAR

BEHÇET NECATİGİL
ÜÇ AYIN KAZANÇ HANESİ

Cana can katar gibi, şiirlerine şiir katan şairlere, üç ayın dergilerinde de rastladım... Üç ayın bu dergileri, bana en başta Metin Altıok adında herhalde genç bir şair tanıttı. Dergilerde şiir konusunda en çok onunkiler düşündürdü ve zenginleştirdi beni: Soyut dergisinin Ocak ve Mart sayılarında taze bir duyarlılığın sekiz şiiri. Meseledir.

MİLLİYET SANAT, 2 Nisan 1976

CEMAL SÜREYA
TÜRKÇE BİLENİN İŞİ RAST GİDER

Ve yeni bir şair: Metin Altıok. "Gezgin"i bir iki kez okudum. Güzel şiirler var içinde. duyarlılıkla tıkabasa. Ama daha önemlisi, şiirin bir dil uğraşı olduğunu daha bu ilk kitabında kavramış Metin Altıok. Son yıllarda kullanılmış bazı biçimlere fazlaca bağlı. Yine de ayrıntıda yenilmiyor onlara. Bir hüznün var Metin Altıok'un şiirlerinde. İç kapayıcı değil, iç açıcı bir hüznün. Ancak böyle dersem anlatabiliyorum.

POLİTİKA, 1 Temmuz 1976

FETHİ NACİ
DEĞİNMELER

Bir Şair

Çoğu şairde bir "ilk kitap" ezikliği vardır: "Ne diye acele ettim de yayımladım şu kitabı" diye üzülürler. Sözelimi Edip Cansever, 1947'de yayımladığı "İkinci Üstü"nün adını bile anmaz eserleri arasında.

Metin Altıok, Soyut Dergisi'nin bir-iki sayısında şiir yayımladıktan sonra hemen bir kitap çıkardı: "Gezgin". Ama Metin Altıok hiç bir zaman "ilk kitap" ezikliği çekmeyecek bir şair: Şiire belirli bir düzeyden giriyor. Hangi yüksek atlayan atletler vardır, ilkin belirli bir yüksekliği atlarlar, sonra her yıl bir kaç santim daha yüksekte atlarlar ve belirli bir yükseklikte dururlar; Metin Altıok birden bire, ulaşabileceği en yüksek noktaya ulaşmış gibi geldi bana. Turgut Uyar'ın yıllar önce çıkmış bir yazısının adını anımsıyorum: "Korkulu Ustalık". Metin Altıok'da da korkulu bir ustalık var. İlk şiir kitabı ve şöyle bir dize:

*Sonbahar -ki acının değişmez dipnotudur-
Ya da şöyle bir şiir*

SAVRULAN

*Görüyorsun bir acıyı gidiyoruz seninle,
Örselenmiş söz yığınları bırakarak
Kırık tekerlekler gibi ardımızda.
Ve üstümüzde döneniyor çaylak sürüsü,
Doyabilmek için yaralı bir aşkla.*

*Koynup göçüyoruz böylece acıyla birlikte.
Bir imgeye dönüşen rüzgârın öneünde
Savrulan ve toza boğulan,
soluk ve üzgün bir mendilin
Üstünde bir kaç damla gözyaşı olan,
Koşuyoruz her şeyin silindiği yer yere.*

Çok tekrarlandığı için önemini yitirmiş gibi görünen bir söz vardır: Şiir sözcüklerle yazılır. Metin Altıok unutmamış bu gerçeği, şiirin bir dil işi olduğunu bildiği her şiirinden anlaşıyor.

"Gezgin" başarılı bir başlangıç. Metin Altıok şiirleri ilgiyle izlenecek bir şair.

POLİTİKA, 12 Temmuz 1976

TURGUT UYAR

GEZGİN

Metin Altıok birden yetkin bir ozan olarak çıkıyor karşımıza. Kusursuzluğun o ürkütücü sessizliğiyle.

*"Acı gittiğini geri dönen yavaş at,
Gizli ve tekinsiz öksesi yaşamanın.
Umulmadık sevinçleri tattıran bize,
Renklendiren bir kuşun kanadını.
Ve gece söküp gündüz örerek,
Var gibi gösteren hiç olmayanı."*

Daha ilk çıkışında kusursuz olan bir ozan, biraz da geleceği, yerleşmiş kullanıyor demektir. Acemilikler, aksamlar, karşı çıkışlar bir çeşit kişilik belirtisi sayılır genç ozanda. Ne var ki Metin Altıok için aynı şey söylenemez. Gezgin ilk kitabı onun, resimle de pekişen yüklü bir sanat deneyimi var. Gelenoğe ve yerleşmiş katılacak, onu zenginleştirecek şeyler de vardır. Bunu yapıyor Metin Altıok.

*"Yani bilirdim bir kamyon şoförünün
Göğsündeki motor sesini,
Uykuda bile dinlediğini.
Yüzünde hasret belirtileri bulunan biri,
Boynunda taşırdı bir aşk hikâyesini
Kabuk bağlamış muska gibi.
Ama yine de yaralıyor beni,
Yüzümün gölgesinde kırılan bu dal sesi."*

Metin Altıok'un kitabı Gezgin aslında bir tek şiir olarak da düşünülebilir. Çünkü hemen hemen hepsi, adı verilmemiş, tanımlanmamış bir acıyı anlatıyor. Bir gezginin acısını belki. Birbiriyle bağlantısız görünen bu imgeler şiirin bütününde birleşip o tanımsız duyguyu oluşturuyorlar.

Şiirin yapısı düzgün ve işlek. Vurucu imgeler kurmada çok başarılı. Akılda uzun süre kalabilecek yaşantılı dizeler kuruyor.

"Sonbahar –ki acının değişmez dipnotudur"

.....

*"Benim için bir rüzgâr
–Artık burdan gitmeli–"*

Metin Altıok çok kendine dönük. Hep kendi içini kurcalıyor. Bu işten güzel sonuçlar çıkarsa bile, yeteneği ile bağdaşmıyor gibi geliyor bana. Şiiri çok iyi bildiği kuşkusuz. Ama şiir yazmanın çağdaş gerekçelerini pek umursamıyor sanki. Açılmıyor. Bu onun bilerek seçtiği bir tavır da olabilir. Söz-gelimi istediği zaman şöyle açılabiliyor kendinden:

*"Yüzünde gezginci bir adam hali,
Sazı ve heybesiyle,
Küçük bir garaj kahvesinin önünde
Bekleyen biri gibi."*

Son bir şey daha. Ve galiba önemli. Metin Altıok şiire baş kaldırmıyor, sanki ona boyun eğiyor gibi.

Büyük bir tadla okudum Gezgin'i. Uzun zamandır duymadığım bir şiir tadıyla.

POLİTİKA, 7 Ağustos 1976

FÜSUN AKATLI

GÖĞSÜME DADANAN GEÇİMSİZ GÜNEŞ(*)

Şiir şairin dünyaya karşı bir tavrı ise, dünyanın da ona karşı bir tavrıdır elbet. (Burada "karşı" sözcüğünü alışıla-

(*) Bu yazının sadece Gezgin'le ilgili bölümü alınmıştır.

gelmiş yanlış kullanımıyla, rastgele savurmadım. Örneğin birine karşı sevgi duyulmaz, ama dünyayla kişi birbirlerine karşı tavır koyarlar, -varsa bir alıp veremedikleri birbirleriyle!)

Metin Altıok'un şiirinde bu karşı karşıyalığı hiç gözden kaçırmamak gerekiyor. Hem karşısında, hem yanındadır bu şiir.

Gezgin Türk yazınına "göğsündeki motor sesini uykuda bile dinleyen bir kamyon şoförünün" evcilleştirdiği bir acıyla girdi ve "yurdu sabaha kadar sıkıntıyla çizilen bir sigara paketinin el kadar beyazlığı" olan bir adam getirdi. Hep "artık burdan gitmeli" diyen ve hep gidemeyen bir adamdı bu. "Haydut bir geceydi bağlayan ellerinden(onu) bu atın yelelerine". Dizelerini alıntıladığım şiirlerin çırpınışı bundandır:

*"Eskimiş bir konsolun
Çatlak aynasında durmadan
Bir buluttur mehtabı inatla kovalayan.
Bir hüznü yansıtan alnının ortasında,
Yüzün müdür acaba yolumu dolaştıran?"*

Gezgin sürgün edilmeyi hakkettiği halde hazmedemediği için gezgin sayar kendini. Oysa:

*"Ay dokunmuş omuzuna bir akşam vakti
O günden beri bakışlarında
Bir otobüs penceresinin hızla geçişi*

Dediğine baklırsa, aslında basbayağı sürgündür o. Değil mi ki hüznü, aşkı, acıyı, yalnızlığı birarada gündeme getirmişti; "gizli sırları aşıkâr" etmiştir! Ve "... bir gurbetçinin... her zaman bir kedi vardır gözlerinde... kendisinden büyüktür elleri... bir güvercin gezinir gölgesinde."

Metin sürgünken de geri durmaz ondurmaktan bir sevgiyi (şiirinde tabii).

*"Uzak bir şarkıydı ince ve yalın
Yanağındaki derin yara izini
Gümüşleyen yavşaça eksik bir ayın"*

Artık kolay kolay rastlanmayan, kolay kolay kimsenin yaşamadığı acılara, rastlanınca da şaşılan, hatta kınanan türden acılara yüce gönüllülükle dipnot verir: Sonbahar.

Kimilerinin -sözelimi benim- çocuklarımıza bırakamayacağız diye hayıflandığımız güzellikleri:

*"Kardır çiğnenmiş kuş ayaklarıyla
Yastık kılıfının ucunda bu bembeyaz dantelâ"*

Dizeleriyle yazılı güvence altına alır. Bu dizeleri okuyan biz yaştakiler ve bizden az öncekiler, nasıl anlamazlar yok-sunluğunu, eksikliğini bugün yirmisine varmış çocuk-ların? Şair tutmuştur hesabını: "Her şey biraz acıdır, bilinen eksi-ğiyle."

OLUŞUM, Temmuz 1978

ORHAN KAHYAOĞLU

METİN ALTIOK'UN "KÜÇÜK TRAGEDYALAR" I(*)

Trajik olanın üstüne gitmektir Altıok'un işi. Aşkın, doğa sevgisinin, yalnızlığın ve yabancılığın örtüştüğü karamsar bir tablo çizilir tüm şiirlerinde. Yersizlik ve yurtsuzluk da bu yüzden şiirin en önemli kurtuluş yoludur. İlk kitabına verdiği Gezgin adı bu tür bir algı boyunun özetidir.

Yerinde durmayan bir şiir ruhu vardır. Gezginliğinin bir kaçış ve yanılsamalardan arınma tutkusu olduğu hemen dik-

(*) Bu yazının sadece Gezgin'le ilgili bölümü alınmıştır.

kati çeker. "Gezgin"deki isimsiz giriş şiiri yerleşikliğinin açık bir ezgisi olarak özetlenebilir:

*"Yüzünde gezginci bir adam hali,
Sazı ve heybesiyle
Küçük bir garaj kahvesinin önünde
Bekleyen biri gibi.
Ay dokunmuş omuzuna bir akşam vakti,
O günden beri bakışlarında
Bir otobüs penceresinin hızla geçişi."*

İçindeki yangını söndürme çabasıdır Gezgin'deki şiirler. Yazıldığı süreçse gerek dünyanın, gerekse ülkemizin büyük bir kaos yaşadığı dönemdir. Baskılar bu on yılın ilk yarısında büyük bir insani tahribatı da beraberinde getirmektedir. Şair bu dünyanın şiirle kurtulunabilecek kadar basit ve zayıf bir evren olmadığını farkındadır. Kendi odasından yaptığı gözlemler, onu trajik durumları göstermeye itmiştir. Acı çekmeden "görmenin" olanaksızlığını sezinleyip, yazdığı bu ilk kitap şiirlerinden biri olan "Acı", durumu anlamak için doygun bir fırsat gibidir.

*"Acı gittiğini geri dönen yavaş at,
Gizli ve tekinsiz öksesi yaşamının.
Umulmadık sevinçleri tattıran bize,
Renklendiren bir kuşun kanadını."*

Derken tüm çekilen acılara rağmen ayakta durmanın yollarını zorluyor. "Göz" ve "Sonbahar" adlı şiirler de tutulan bu izleğin özgün varyasyonları gibidir. "Bak çapak tutmuş sevgiyi çoğaltmaktan" gibi bir dizeyi de şiir örgüsünün içine yerleştirmeyi becerebilmiştir.

Altıok'un en büyük inançlarından biri de aşk duygusudur. Çünkü sınır tanımazlığıyla varolur aşk. Engeller aşmadan, yalnız olmadan ve en çok da acı çekmeden yaşanabilecek bir

aşka inanmaz. Tüm kapalı dünyalara rağmen insanın kendini sevme erdemi aşkın ana kıstası gibidir. Bu sevgi olmadan, başka bir insana, bir yere, bir olaya tutkun olmak mümkün değildir. Hep dikenli teller vardır aşkın önünde. Ve bunun için kıyasıya bir savaşa başvurmak gerekmektedir. Hemen tüm kitaplarında gözüken aşkla yoğrulmuş şiirlerinde, kaçınılmaz bir sona da ulaşılacağı duygusu içten içe kuşatır Altıok'un duyargalarını. Önemli olan direnmek ve sonuna kadar mücadele edebilmektir. Kırgınlıklar ve yoksunluklar aşkın kopmaz parçalarıdır onun için. Ama o denli de gözü kapalı verilen bir uğraştır bu. O yüzden de yalnızlık ve yabancılığın aşkın ikiz kardeşleri gibi varolduğuna inanır.

SONBAHAR, Kasım-Aralık 1990

İÇİNDEKİLER

Önedeş.....	6
-------------	---

I. BİR GEZGİNİN ŞİİRLERİ

Giriş Şiiri.....	9
Yol.....	10
Amaçsız Bir Gezgin.....	12
Çatlak.....	14
Muska.....	16
Yüzün.....	18
Acı.....	20

II. SUSKUN ve GİZEMLİ

Giriş Şiiri.....	25
Göz.....	26
Sonbahar.....	28
Yanzılığın Buzdan Ayı.....	29
Mekik.....	30
Kar.....	31
Sonra Git.....	32

III. KENDİ GÖĞÜNÜ ARAMAK

Giriş Şiiri.....	37
Gölge.....	38
Böyle Söylüyor Bir Gezgin.....	39
Savrulan.....	40
Tesbih.....	42
Çakıl Taşları.....	43
Sis.....	44
Bir Hüznün Dokusu.....	46
Zaman.....	48
Sondeş.....	50
Bu Kitap İçin Yazılanlar.....	51

METİN ALTIOK
GEZGİN
ŞİİR

